

I. A menedékes (ideiglenes) védelemre jogosultak

1. **Ha az ukrán állampolgárságú családtagoknak van nem ukrán, illetve nem EU-s ország állampolgárságával rendelkező családtagja, ez utóbbi családtag kérelmezheti a menedékes státuszt a többi ukrán családtaggal együtt?**

Igen, ha ez a családtag az ukrán családtag házastársa, kiskorú gyermeke, vagy más olyan közeli rokona, aki egy háztartásban élt az ukrán családtaggal.

2. **Ha valaki azért nem kérelmezheti a menedékes státuszt, mert nem ukrán állampolgár, illetve nem családtagja ukrán állampolgárnak, kérhet másfajta védelmet?**

Kérjük, hogy ebben az esetben vegyék fel velünk a kapcsolatot, hogy megvitassuk a jogi lehetőségeket.

II. Belépés közvetlenül Ukrajnából Magyarországra

1. **Ha a kiskorú gyermek csak egyik szülőjével utazik, szükséges a másik szülő hozzájárulása is ahhoz, hogy átlépjék a határt?**

Nem.

2. **Tud a Magyar Helsinki Bizottság abban segíteni, hogy valaki elhagyja Ukrajnát?**

Sajnos nem tudunk ebben segíteni.

3. **Mi lesz a sorsa azoknak, akik érvényes dokumentumok (például biometrikus útlevelel) nélkül lépik át a határt?**

Ezeket az embereket a határátlépést követően regisztrációs pontokhoz irányítják, ahol rögzítik a személyes adataikat. Ha ukrán állampolgárokról vagy családtagjaikról van szó, meg fogják kérdezni tőlük, hogy menedékes státuszt szeretnének-e (ez egy évig érvényes), vagy pedig csak ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást (amely 30 napig érvényes). Ha nem ukrán állampolgárokról vagy családtagjaikról van szó, és nem is EU-s állampolgárról, akkor az érintett személy csak ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást kaphat.

4. **Ukrajnai menedékkérők (tehát azok, akik menekült státuszt szerettek volna Ukrajnában) átléphetik a határt?**

Igen, de nem kaphatnak menedékes státuszt. Őket regisztrálni fogják és ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolással ellátni. Ha valakinek gondja akad azzal, hogy tovább utazzon, illetve ha származási országába nem térhet vissza, lépjen kapcsolatba velünk.

III. Belépés Magyarországra más szomszédos országokból (nem közvetlenül Ukrajnából)

1. **Az Ukrajnából menekülők beléphetnek Magyarországra más ország területéről is?**

Biometrikus útlevelel rendelkező ukrán emberek: Igen.

Biometrikus útlevelel nem rendelkező ukrán emberek: Nem jutott el hozzánk olyan információ, amely szerint ne engedtek volna át régi - tehát nem biometrikus - útlevelel rendelkező embereket a határon.

Harmadik országok olyan állampolgárai (azaz nem ukrán vagy nem uniós ország állampolgárai), akiknek nincsen olyan vízum, mely magyarországi vagy schengeni övezetben (EU + Liechtenstein, Norvégia, Svájc, Izland) történő tartózkodásra jogosítana: Nem, kivéve ha ukrán állampolgár családtagja.

IV. Belépés a schengeni övezetbe Magyarországról

1. Biometrikus útlevéllel rendelkező ukrán emberek tovább utazhatnak más schengeni országba?

Igen, ők 90 napig vízummentesen utazhatnak.

2. Biometrikus útlevéllel nem rendelkező ukrán emberek tovább utazhatnak más schengeni országba?

Ha egy biometrikus útlevéllel nem rendelkező ukrán állampolgár egyik uniós országból a másikba szeretne utazni, úgy érdemes az utazás előtt tudakozódni (például kapcsolatba lépni az adott ország rendőrségével, határőrségével, nagykövetségével vagy konzulátusával), hogy kiderüljön, a célország beengedi-e a határain ezeket az embereket. A szabályok eltérőek lehetnek földi és légi utazás esetén például. Ha ezek az emberek csak rövidebb időt szeretnének Magyarországon tölteni, akkor kérjenek Magyarországon ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást. Érdemes tudni ugyanakkor, hogy az ukrán állampolgárok és családtagjaik, valamint az Ukrajnában elismert menekültek és családtagjaik az EU-n belül bárhol kérhetnek menedékes státuszt, biometrikus útlevél nélkül is.

3. Mi történik akkor, ha a menedékes státuszra jogosult családtagok más uniós országokban vannak?

A családtagok családregyesítési eljárást kezdeményezhetnek. Ha Magyarországon szeretnének élni, kérjük vegyék fel velünk a kapcsolatot további információért. Ha másik uniós országban szeretnének élni, úgy kérjük vegyék fel a kapcsolatot az adott ország nagykövetségével vagy konzultáljanak olyan ottani szervezetekkel, amelyek ingyenes jogi segítséget nyújtanak a családregyesítés kérdésében.

4. Harmadik országok állampolgárai (azaz nem ukrán vagy nem uniós ország állampolgárai) tovább utazhatnak Magyarországról?

Nem, kivéve ha megszerzik a szükséges vízumot. Ezeknek az embereknek a magyarországi tartózkodása addig is úgy válhat jogszerűvé, ha regisztrálnak az ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolásért. Ennek birtokában 30 napig lehetnek Magyarországon. Ha valaki nem tud visszatérni származási országába és más uniós országba sem tud tovább utazni, kérjük, vegye fel velünk a kapcsolatot.

5. Ha biometrikus útlevéllel rendelkező szülőknek vagy törvényes gyámoknak a gyermeke nem rendelkezik ilyen útlevéllel, a gyermekek tovább utazhatnak?

Ebben az esetben először meg kell próbálni útlevelet kérni a gyermeknek az ukrán nagykövetségen.

6. Ha valaki, aki Ukrajnából menekül, kéri a menedékes státuszt Magyarországon, akkor tovább utazhat más uniós országba és ott is kérheti?

Nem. Kizárólag a menedékes státusz alapján nem lehet utazni, csak akkor, ha amúgy a vízum követelmények alól valamiért mentesül az adott ember (például a biometrikus útlevél révén elérhető 90 napos vízummentes periódus miatt). Egyébként abban az országban kell tartózkodni, amely a menedékes védelmet először megadta. Ha a menedékes státusz megszerzését követően szeretnének tovább utazni, úgy tájékozódjanak a célországban szükséges vízum szabályokról.

V. Utazás Magyarországról EU-n kívüli országba

1. Ha az Ukrajnából menekülő Magyarországra érkeznek, de innen szeretnének továbbmenni az EU-n kívüli országba (például az USA-ba, Kanadába vagy az Egyesült Királyságba), mit kell tenniük?

Először is a magyarországi tartózkodáshoz szükséges dokumentumokat kell elintézni, azaz menedékes státuszért kell kérelmezni vagy ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást igényelni, kivéve, ha a vízummentes tartózkodás joga adott (például a biometrikus útlevél által biztosított 90 napos vízummentes időszak által). Ezt követően javasoljuk, hogy vegyék fel a kapcsolatot az annak az országnak a nagykövetségével, ahová menni szeretnének. A nagykövetségek tudnak ugyanis az adott ország beutazási szabályaival kapcsolatban felvilágosítást adni. Ha a nagykövetségek túlterheltek és nem válaszolnak, úgy érdemes olyan ingyenes jogi segítséget nyújtó szervezetekhez fordulni, amelyek abban az országban működnek, ahova utazni szeretnének. Ezeket a szervezeteket a google-n keresztül megtalálják.

2. Azok, akinek menedékes státuszuk van vagy ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolásuk, nem utazhatnak tovább más EU-n kívüli országba?

Csak ezekkel a dokumentumokkal - nem. A célország által előírt belépési (vízum) követelményeknek meg kell felelni.

VI. A menedékes eljárás

1. Az érvényes útlevéllel rendelkező ukrán állampolgárok és családtagjaik kérhetik a menedékes védelmet? Ha igen, melyik országban?

Igen, akkor is, ha az útlevél nem biometrikus. A régebbi típusú (chip-et nem tartalmazó) útlevél is elegendő ehhez. Az ukrán állampolgárok és családtagjaik eldönthetik, hogy melyik az az uniós ország, ahol szeretnének menedékes státuszt. Hangsúlyozzuk ugyanakkor, hogy ha egy biometrikus útlevéllel nem rendelkező ukrán állampolgár egyik uniós országból a másikba szeretne utazni, úgy érdemes az utazás előtt tudakozódni (például kapcsolatba lépni az adott ország rendőrségével, határőrségével, nagykövetségével vagy konzulátusával), hogy kiderüljön, a célország beengedi-e a határain ezeket az embereket. A szabályok eltérőek lehetnek földi és légi utazás esetén például.

2. Milyen nyomtatványt kell annak kitöltenie, aki menedékes státuszt szeretne?

Egy formanyomtatványt kell kitölteni, amit az emberek az idegenrendészeti hatóság ügyintézőitől kapnak vagy a regisztrációs pontokon a határ mellett, vagy pedig a hatóság ügyfélszolgálati irodáiban. A nyomtatványon kérdéseket tesznek fel a személyes adatok, határátlépés vonatkozásában, illetve ott lehet jelezni azt is, hogy ha szállásra van szükség.

3. Hol lehet a menedékes státuszt kérelmezni?

Budapesten az idegenrendészeti hatóság 1108 Budapest, Harmat utca 131. szám alatt található irodájában, Budapesten kívül pedig a hatóság bármely ügyfélszolgálati irodájában. Regisztrációs pontokon is be lehet nyújtani a kérelmet, ilyenek Fehérgyarmaton és Cigándon vannak.

4. Milyen hosszú a menedékes eljárás?

Az eljárást 45 napon belül le kell folytatni. Meghallgatásra nem kell számítani, akkor viszont, ha biometrikus útlevél nélkül érkeztek, több kérdést kell megválaszolni.

5. Ha valaki ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást kapott, nem kérhet menedékes státuszt?

Ha az érintett személy ukrán állampolgár/menekült vagy ilyen személy családtagja, akkor igen, egyébként nem. Ebben az esetben az ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást visszavonják.

VII. A menedékes státuszhoz kapcsolódó ellátások / fogalkoztatás

1. A Magyar Helsinki Bizottság tud segíteni szállás szervezésében, illetve meg tudja mondani, milyen támogatásra számíthatunk?

Mindent megteszünk annak érdekében, hogy valamennyi megkeresésre legjobb tudásunk szerint válaszoljunk, de a szakértelmünk jogi kérdésekre terjed ki. Emiatt azt kérjük, hogy ha kérdéseik a szociális ellátórendszerhez kapcsolódnak, úgy lépjenek kapcsolatba a Menedék Egyesülettel. Ezen az email címen tudnak írni nekik: menedek@menekek.hu.

2. Amikor a menedékes státuszt kérem, kérem kell szállást is, ha szükségem van rá?

Igen. Ha a kérelmezőnek csak pár napra van szállása, de hosszabb távon a lakhatása nincs megoldva, akkor ezt egyértelműen jelezni az ügyintézőnek, amikor a menedékes kérelmet beadják.

Ha a kérelmező már az eljárás alatt is jogosult szállásra és élelemre rászorultsága esetén.

3. Milyen pénzbeli ellátásra jogosultak a menedékes eljárás alatt és azt követően azok, akik magán szálláson vannak (nem pedig a hatóságok által biztosított szálláson)?

Legutóbb frissítve: 2022. 03. 11.

Ha valaki kérelmezte a menedékes státuszt, de az eljárás ideje alatt magánszálláson van, nem kap, az eljárás idejére nem kap pénzbeli támogatást. Ha viszont megkapja a menedékes státuszt, akkor havi 28.500 forint pénzbeli támogatást kaphat.

4. Ha valaki csak ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást kap, kaphat szállást is?

Igen.

5. Hol lehet szállásokat találni?

Itt van néhány olyan weboldal, ahol érdemes szállás után nézni:

- https://www.facebook.com/Budapest-Bamako-SOS-Refugee-161590304178147/?ref=page_internal
- <https://shelterukr.com/>
- <https://help.budapest.hu/>
- <https://www.supportukraine.hu/>

6. Az Ukrajnából menekülő emberek dolgozhatnak Magyarországon?

Azok, akik menedékes státuszt kapnak, bizonyos szakmákban külön engedély nélkül dolgozhatnak. Több más szakmában pedig könnyített munkavállalási engedélyezési eljárást követően dolgozhatnak a menedékesek. A munkavállalás kérdéseire ugyanakkor a Magyar Helsinki Bizottság szakértelme nem terjed ki, így javasoljuk, hogy kérdéseiket küldjék meg az ügyvédi kamara e célból létrehozott email címeire: ukraine@muknet.hu and ukraine@bpbar.hu

7. A menedékesek kapnak egészségügyi ellátást? És azok, akik még nem kapták meg a menedékes státuszt, de már kérelmezték?

Igen. A menedékesek és a menedékes státuszt kérelmezők a közegészségügyi szolgáltatásokat igénybe vehetik és jogosultak sürgősségi és más, feltétlenül szükséges ellátásra.

8. Hol férhetnek hozzá az emberek az egészségügyi ellátáshoz?

Ha azoknak, akik a hatóságok által kijelölt szálláshelyeken élnek, egészségügyi ellátásra van szükségük, forduljanak a szálláshelyen dolgozó hatósági emberekhez. A magánszálláson lakó menedékesek és menedékes státuszt kérelmezők a háziorvoshoz mehetnek receptekért és más egyszerűbb vizsgálatokra. Ha valakinek sürgősségi ellátásra van szüksége, akkor menjen a legközelebbi kórházba, el fogják látni. Háziorvosok és kórházak címének kiderítéséhez kérjük használják a google-t.